

485770 – مىراج پەلەمپەيگە ياكى شوتىغا ئوخشاش جىسمانىي نەرسىمۇ؟

سۇئال

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئىسرا كېچىسى ئاسمانغا ئۆرلىشى شوت ياكى پەلەمپەيگە ئوخشاش جىسمانىي نەرسە بىلەن بولغانلىقى ئىسپاتلانغانمۇ؟ بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل مەدھىيىلەر ئالەملەرنىڭ رەببى بولغان ئاللاھقا خاستۇر، پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا، ساھابىلىرىغا ۋە قىيامەتكىچە ئۇلارغا ئەگەشكەن كىشىلەرگە ئاللاھنىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

ئۆرلەش دېگەن يۇقىرىغا كۆتۈرۈلگەننى كۆرسىتىدىغان بولۇپ، بۇ توغرىدا سەھىھ دەلىل كەلمىگەنلىكى ئۈچۈن ئۇنىڭ قانداقلىقى بىلىنمەيدۇ. ئىمام بەيھەقىي "پەيغەمبەرلىكنىڭ دەلىللىرى" ناملىق ئەسىرى 2-توم 390-بەتتە ئۆرلەشنى سۈپەتلەپ ئەبۇ سەئىد خۇدەرى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن مۇنداق بىر ھەدىسنى بايان قىلغان: «ئاندىن مەن جەبرائىل ئەلەيھىسسالام بىلەن بىرگە بەيتىل مۇقەددەسكە كىردىم، ھەر بىرىمىز ئۆيەردە ئىككى رەكەتتىن ناماز ئادا قىلدۇق، ئاندىن ئادەم ئەۋلادلىرىنىڭ روھلىرى ئۆرلىتىدىغان مىراجقا كەلدۇق، كىشىلەر مىراجدىنمۇ گۈزەل-چىرايلىق نەرسىنى كۆرمىدى، سىلەرنىڭ مېيىتىنىڭ كۆزىنىڭ ئاسمان تەرىپىنى تاما قىلىپ ئېچىلىدىغانلىقىنى كۆرمىدىڭلار، ھەقىقەتەن مېيىتىنىڭ كۆزى مىراجنىڭ گۈزەللىكى ۋە چىرايلىقلىقىدىن ھەيران قىلىپ ئاسمان تەرەپكە قاراپ ئېچىلىدۇ، ئۇ يەردىن مەن جەبرائىل ئەلەيھىسسالام بىلەن بىرگە ئۆرلىدۇق». [بۇ ھەدىس بەك ئۇزۇن بولغان بەك زەئىپ ھەدىستۇر].

يەنە ئىبنى جەرىر تەبەرى كىتابىنىڭ 17-توم 345-بەتتە، ئىبنى ئەبى ھاتەمدىن، ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئەبى ھارۇن ئەلئەبىدىن ئۇ كىشى ئەبى سەئىدىتىن بايان قىلغان، ئەبى ھارۇن ئەلئەبى ھەدىس ئالىملىرىنىڭ قارىشىدا ئاجىز دەپ قارالغان راۋىدۇر. ئىمام ھاپىز زەھەبىي "ئەسسىيرە" ناملىق ئەسىرىدە بۇ ھەدىسنىڭ بىر تەرىپىنى زىكر قىلىپ، ئۇنىڭغا ئەگەشتۈرۈپ مۇنداق دەيدۇ: "بۇ ئاجايىپ غەرىپ ھەدىس بولۇپ بۇنىڭ يېرىمى ئۆچۈرۈلگەن، ئۇ ھەدىسنى يەھيا ئىبنى ئەبۇ تالىپ ئابدۇلۋاھىتتىن بايان قىلغان، ئابدۇلۋاھىپ سەمىمى ئادەم، ئۇ كىشى راشىد ھەمانىيىدىن، راشىد مەشھۇر كىشى، ئۇ كىشىدىن ھەمماد ئىبنى زەيد، ئىبنى مۇبارەك رىۋايەت قىلغان. ئەبۇ ھاتەم مۇنداق دەيدۇ: ھەدىس يارايدۇ دەيدۇ، ئەبى ھارۇن ئەممارە ئىبنى جۇۋەين ئەبىدىن رىۋايەت قىلغان، ئۇ كىشى زەئىپ ھەم شەئە، ئەبى ھارۇندىن يەنە ھەشىم ۋە ئۇھ ئىبنى قەيس ھەدانى ھەدىسنىڭ ھەممىنى ئۇزۇن بويۇنچە رىۋايەت قىلغان، ھەدىسنى ئۇ ئىككەيلەندىن قۇتەيبە ئىبنى سەئىد سۆزلىگەن. يەنە بۇ ھەدىسنى سەلەمە ئىبنى پەزلى ئەبى ئىسھاقتىن، ئۇ روھ ئىبنى قاسىمدىن ئۇ ئەبى ھارۇن ئەلئەبىدىن ھەدىسنىڭ ھەممىسىنى رىۋايەت قىلغان. ئۇ ھەدىسنى يەنە ئەسەد

ئىبنى مۇسا مۇبارەك ئىبنى پۇزالەدىن رىۋايەت قىلغان. بۇ ھەدىسنى يەنە ئابدۇرەزاق مەئمەردىن رىۋايەت قىلغان. ھەسەن ئىبنى ئەممار ئىبنى مۇھەممەدىن رىۋايەت قىلغان ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئەبى ھارۇندىن رىۋايەت قىلغان. مۇشۇ ھەدىسنىڭ سىياقى بىلەن ئەبۇ ھارۇن ھەدىسى ئېتىبارغا ئېلىنمايدىغان تاشلاندىق ئادەمگە ئايلاندى. ["سىيەر ئەئلامۇن نۇبەلا" 225-226-بەت].

ئىبنى كەسىر رەھىمەھۇللاھ تەپسىرىنىڭ 5-توم 25-بەتتە ئۇ ھەدىسنى زىكر قىلغاندىن كېيىن مۇنداق دەيدۇ: بۇ ھەدىس ھەيران قالارلىق ۋە مۇنكەرلەر بولغان بىر ھەدىس، ئاندىن بۇ ھەدىسنى بەيھەقى نۇھ ئىبنى قەيس ھەدانى، ھەشىم، مەئمەردىن، ئەبى ھارۇن ئەبىدىدىن رىۋايەت قىلغان، ئۇ كىشىنىڭ ئىسمى ئەممارە ئىبنى جۇۋەين بولۇپ ھەدىسشۇناس ئالىملار زەئىپ دېگەن.

ئىبنى كەسىر يەنە: «پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ تەرجىمىھالى» 2-توم 98-بەتتە: بۇ ئاجايىپ بىر ھەدىس بولۇپ ئىسنادى بەك ئاجىز دېگەن.

ھاپىز ئىبنى ھەجەر رەھىمەھۇللاھ "پەتھۇل بارى" 7-توم 208-بەتتە مۇنداق دەيدۇ: "ئۆرلەش بولسا خەۋەرلەردىن باشقا رىۋايەتلەردە بۇراقنىڭ ئۈستىدە بولمىغان، بەلكى ئۆرلەش دېگەن شوت ياكى پەلەمپەيدۇر، ئىبنى ئىسھاق ۋە بەيھەقى "پەيغەمبەرلىكنىڭ دەلىلى" دېگەن ئەسەردە ئەبى سەئىدىن بايان قىلغان ھەدىستە ئوچۇق بايان قىلغان، ئۇ ھەدىسنىڭ لەۋزى: «مەن خىچىرغا ئوخشاش ئىككى قۇلىقى تەۋرىنىپ تۇرىدىغان بۇراق دېيىلىدىغان بىر ئۇلاققا مىنىدىم، ئۇنىڭغا مەندىن ئىلگىرىكى پەيغەمبەرلەرمۇ مىنىپتىكەن، مەنمۇ مىنىدىم» شۇنىڭ بىلەن ھەدىسنى زىكر قىلىپ مۇنداق دېدى: «ئاندىن مەن جەبرائىل ئەلەيھىسسالام بىلەن بىرگە بەيتىل مۇقەددەسكە كىردىم، ناماز ئادا قىلدىم ئاندىن ئۆرلەيدىغان - مىراجغا كەلدىم». ئىبنى ئىسھاقنىڭ رىۋايىتىدە: مەن پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى ئاڭلىدىم: «بەيتىل مۇقەددەستىكى ئىشلاردىن بىكار بولغاندىن كېيىن ئۆرلەيدىغان - مىراجغا كەلدىم، مەن ئۇنىڭدىنمۇ چىرايلىقراق بىر نەرسىنى ھەرگىز كۆرۈپ باقمىپتىكەنمەن، سەكراتقا چۈشكەندە مېيىتنىڭ كۆزى ئۇنىڭغا تىكىلىدۇ. ساھىبىم جەبرائىل ئەلەيھىسسالام مېنى ئۇنىڭدا (يەنى مىراجتا) ئۆرلەتتى ھەتتا مېنى ئاسماننىڭ ئېشىكلىرىدىن بىر ئېشىككە ئېلىپ كەلدى». كەئەبىنىڭ رىۋايىتىدە: «ئۆرلەيدىغان نەرسىنىڭ بىر پەلەمپەيى كۈمۈشتىن، يەنە بىر پەلەمپەيى ئالتۇندىن ئېكەن، ھەتتا پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ۋە جەبرائىل ئەلەيھىسسالام ئاسمانغا ئۆرلىدى». ئەبى سەئىدىنىڭ رىۋايىتىدە: «پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ شەرىپىگە ئۆرلەيدىغان نەرسە - مىراج - پەردەۋىس جەننىتىدىن كەلتۈرۈلگەن بولۇپ، ئۇ مەرۋايىت پەلەمپەيى ئېكەن، ئۇنىڭ ئوڭ تەرىپىدە بىر پەرىشتە ۋە سول تەرىپىدە بىر پەرىشتە بار ئېكەن». بۇ ھەدىسنى شەيخ ئەلبانى رەھىمەھۇللاھ "زەئىپ ھەدىسلەر توپلىمىدا" 6203-نومۇرلۇق ھەدىستە كەلتۈرۈپ: بۇ توقۇلما ھەدىس، ئۇنىڭدىكى توقۇلمىنىڭ بەلگىلىرى ئېنىق دېگەن.

كەئەبىنىڭ رىۋايىتىنى ۋاسىتى: "بەيتىل مۇقەددەسنىڭ پەزىلىتى" ناملىق ئەسەردە، سۇيۇتى: "ئەددۇررۇل مەنسۇر" 5-توم 226-بەتتە كەلتۈرگەن.

ئۇنىڭدىن ھېچ نەرسە توغرا ئەمەس، شۇنىڭ ئۈچۈن بىز مىراجنىڭ قانداق شەكىلدە، قانداق ھالەتتە بولغانلىقىنى تەتقىق

قىلماستىن ئىشىنىمىز.

ئىبنى ئەبىل ئىزىل ھەنەپى رەھىمەھۇللاھ "شەرھى تاھاۋىيە" 1-توم 270-بەتتە مۇنداق دەيدۇ: «مىراج دېگەن مىپئال ۋەزىدە بولۇپ، ئۇ شوتىنىڭ ياكى پەلەمپەينىڭ ئورنىدا يۇقىرىغا ئۆرلەيدىغان نەرسە، لېكىن بىز ئۇنىڭ قانداق ئىكەنلىكىنى بىلمەيمىز، ئۇنىڭ ھۆكۈمىمۇ باشقا غەيبى نەرسىلەرنىڭ ھۆكۈمىگە ئوخشاش بولۇپ، ئۇنىڭغا ئىشىنىمىز، ئۇنىڭ قانداق نەرسە ئىكەنلىكى بىلەن مەشغۇل بولمايمىز».

ھەممىدىن توغرىنى ئاللاھ تائالا ياخشى بىلگۈچىدۇر.